

Motion till Östhammars kommunfullmäktige

2018-04-27

Ny nämnd och förvaltningsorganisation i Östhammars kommun

För att möta framtidens utmaningar måste kommunen få en ändamålsenlig organisation som på ett effektivt sätt kan hantera de utmaningar som följer av att vara en **tillväxtkommun**.

Östhammars kommun står inför många nya utmaningar. De senaste årens förändringar kan beskrivas som dramatiska. För inte så länge sedan fanns det hundratals tomma lägenheter bara hos Östhammarshem, idag saknas det bostäder i hela kommunen. I slutet på nittonhundratalet förlorade kommunen flera stora arbetsgivare med arbetslöshet som följd, utmaningen då och till för några år sedan var att försöka få nya företag att etablera sig i kommunen.

Idag är situationen den omvända, vår egen organisation och företagen i kommunen saknar arbetskraft och arbetslösheten är nära noll. En ökad bostadsproduktion är nödvändig för att klara företagens och kommunens rekryteringsbehov, vilket är avgörande för en positiv utveckling av Östhammars kommun. För att klara utmaningen med att öka antalet bostäder måste en total översyn av de faktorer som påverkar bostadsproduktionen göras.

Östhammar är nu en tillväxtkommun och vi måste, för att inte gå miste om de möjligheter som detta ger inse att vi måste organisera oss utifrån en ny framtid.

Östhammars kommuns nämndorganisation har med några mindre förändringar varit densamma sedan kommunsammanslagningen 1974. Om man blickar tillbaka fyrtio år och reflekterar över hur vår kommun såg ut, styrdes, vilka utmaningar vi hade, men framförallt hur förvaltningarnas uppdrag såg ut, kan man konstatera att mycket har förändrats. Med en sådan tillbakablick är det lätt att inse att en översyn av organisationen i sin helhet är nödvändig för att möta kommunens framtida utmaningar.

De stora utmaningarna ligger i att leverera god service inom våra kärnområden utan stigande kostnader. En långsiktig strategisk planering avseende bostäder, skolor/barnomsorg, social omsorg och infrastruktur är nödvändig. För att detta skall vara möjligt krävs en effektiv organisation med tydliga uppdrag och tydliga beslutsvägar.

Syfte

Omorganisationens syfte är att förbättra kvalitén gentemot medborgarna genom att i första hand prioritera kommunens kärnområden:

- Att renodla nämndernas uppdrag till att endast röra nämndernas kärnuppgifter.
- Att tydliggöra kommunens ansvar för att tillgodose behovet av bostäder.
- Att skapa en kostnadseffektiv samordnad förvaltning där alla stödfunktioner är samlade.

Övergripande

*I den nya organisationen skall ingen förvaltning leverera tjänster till medborgare **och** till den egna organisationen.*

Förvaltningar som levererar gentemot medborgare skall svara mot facknämnd/styrelse.

Förvaltningar som levererar tjänster till den egna organisationen skall vara en renodlad tjänstemanorganisation med egen förvaltningschef.

Stöd och Interntjänster

För att effektivisera den kommunala organisationen inrättas en förvaltning för **stöd och interna tjänster**. I enheten samlas samtliga interna tjänster. Syftet är att skapa en kostnadseffektiv och stresstålig organisation. Alla stödfunktioner inom HR, upphandling och ekonomi överförs till den nya förvaltningen. Inom förvaltningen finns alla stödfunktioner såsom; städ, måltid, fastighetsskötsel, vaktmästerier, fordon, etc. Uppdragsgivaren är enbart den egna organisationen. Den nya enhetens uppdrag är att söka samordningsvinster genom att samordna alla kommunens stödfunktioner i en organisation.

Plan och Utveckling

Strategienheten får ett utökat ansvarsområde och utökas till att omfatta all långsiktig och strategisk planering. För att effektivt möta KF och styrelsens mål, samlas all strategisk planläggning av nya bostadsområden, fritidsanläggningar och ny infrastruktur i enheten. Enheten är beställare av detaljplaner. Medel som idag ägs av Tekniska förvaltning för planläggning av nya områden överförs till enheten. Enheten stärks med en Stadsarkitekt. Strategisk ekonomisk planering överförs till enheten. Enheten stärks med en chefsekonom. Kultur/Fritidsfrågor samordnas med övriga strategiska och varumärksbyggande områden.

Socialnämnden delas i en Vård och Omsorgsnämnd och i en IFO nämnd. Socialnämndens uppdrag har blivit större och mer komplext över tid. Att dela Vård/Omsorg och Familj/Individ i två nämnder är ett viktigt steg mot bättre kvalitet, bättre resultat och kostadseffektivitet.

Vård och Omsorgsnämndens utmaningar är att upprätthålla kvalitet, förbättra möjligheterna till inflytande och att hitta lösningar för ett varierat utbud av omsorg. Ett utökat samarbete med Regionen är nödvändigt för att förbättra äldres livskvalité. En renodling av Vård och Omsorgsnämnden är en förutsättning för att hantera framtidens utmaningar inom vård och omsorg.

IFO nämnden får ett helhetsansvar för alla kommunala stödverksamheter. En helhetssyn för att hantera förändrade lagkrav, nya grupper av bidragstagare, nya typer av missbruk, mm är nödvändigt. I en ny IFO nämnd kan alla kommunala insatser samlas. Verksamheter som idag är placerade inom Enheten för arbete och sysselsättning överförs till nämnden. Övervägas bör även att överföra SFI och Vuxenutbildningen till den nya nämnden. En överflyttning av dessa till IFO nämnden skulle öka möjligheterna att nå bättre samordning för de grupper som har svårast att etablera/återgå på den reguljära arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen förändrar ständigt förutsättningar för olika insatser, Försäkringskassans förändrade tolkningar har ökat belastningen för förvaltningen samt att den statliga verktygslådan av åtgärder förändras utifrån vilka målgrupper som prioriteras. Detta sammantaget gör att en samordning av kommunens stödinsatser kommer att öka kvalitet och resultat samt ge förutsättningar för ett bättre resursutnyttjande.

Barn och utbildningsnämnd. Nämndens uppdrag skall renodlas. Nämndens uppdrag skall renodlas för att endast röra den pedagogiska verksamheten. Administration, ekonomi, vaktmästeri etc överförs till Förvaltning för stöd och interntjänster

Gata /Park/Renhållning/ Idag är Tekniska förvaltningens uppdrag att sköta vägar, parker, renhållning, städ, egna byggnader samt måltidsenheten. För att tydliggöra uppdraget mot den egna organisationen och uppdraget gentemot medborgarna måste publika och interna uppdrag separeras. Mycket av det som idag finns inom Kultur och fritidsnämndens uppdrag handlar om skötsel av grönytor, badplatser, lokaler och turistanläggningar. Att samordna all skötsel av parker och grönytor i en nämnd har stora fördelar.

Kultur/Fritidsfrågor är av strategisk betydelse och flyttas till strategienheten. Kultur och fritidsfrågor är inte en oviktig del av kommunens varumärke. Utbudet av kultur/fritid i den vida bemärkelsen spänner över flera områden; bibliotek, friluftaktiviteter, kulturhistoria, event samt föreningsverksamhet. Att samla kultur, strategi och näringslivsfrågor i samma förvaltning är strategiskt viktigt. Administrationen överförs till Förvaltning för stöd och interntjänster.

Bygg och Miljönämndens uppdrag är myndighetsutövning. All strategisk planering flyttas till strategienheten. Nämndens/förvaltningens uppdrag är att förbättra relationerna mellan kommunen, medborgare och företagare genom ett tydligare kundperspektiv.

Förvaltning/ägande av egna fastigheter

Förvaltning och ägande av våra egna fastigheter måste ses över. Idag hanteras underhåll och nyproduktion av Tekniskförvaltning. Kommunens samarbete med Gästrikevatten har tydligt visat på ett bristande underhåll. Det är sannolikt att våra egna fastigheter också har ett bristande underhåll som kommer att ge stora framtida kostnader. Frösåkerskolan är ett exempel på där förfallet gått så långt att skolan måste rivas. En utredning som förutsättningslöst tittar på vilka alternativ kommunen har att förbättra och långsiktigt säkerställa förvaltning, ägande och nyproduktion måste starta omgående.

Moderaterna yrkar

- **Att snarast uppdra åt fullmäktiges presidium att påbörja arbetet med att införa ny nämndorganisation 2020 enligt motionen.**
- **Att snarast uppdra åt kommundirektöret att påbörja arbetet med tjänstemannaorganisationen enligt motionen.**
- **Att snarast tillsätta en utredning för att se över förvaltning och ägande av kommunens fastigheter.**

Pär-Olof Olsson

Gruppledare (M)

SVAR PÅ MOTION FRÅN PO OLSSON (M) OM NY ORGANISATION FÖR ÖSTHAMMARS KOMMUN

Vi delar delar motionärens syn på att Östhammars kommun står inför nya utmaningar. Den lokala och regionala arbetsmarknaden är god och bland annat i en studie från Sweco visar att kommunen får allt svårare att arbetskraftsförsörja såväl privat som offentlig sektor med arbetskraft med den befolkningsutveckling som varit fram till 2013. Sweco pekar på två huvudsakliga förbättringsverktyg; ökad pendling och ökad inflyttning, för att klara framtidens arbetsmarknad. Detta rimmar väl med de målsättningar kommunen har lyft fram i sin tillväxtstrategi, att öka med 300 personer/år, en målsättning som tillfälligt reviderats ned p.g.a. kapacitetsbrist i avloppsreningsystemet samt vattenförsörjningen.

Motionären lyfter även fram att nämndsorganisationen i stort är oförändrad sedan kommunsammanslagningen 1974. Det är bara delvis sant, såtillvida att organisationen fortfarande består av sakkämnder och styrelse. Justeringar har skett; kultur – och fritidsnämnderna har slagits samman, tekniska nämnden har kommit och gått, olika utskott har tillförts och avslutats samt bygg- och miljönämnderna har sammanslagits. Utöver detta styr kommunfullmäktige över nämndens ansvarsområde(n) genom fastställande av reglementen.

Motionären lyfter fram följande syfte för omorganisationen;

- Att renodla nämndernas uppdrag, nämndernas kärnuppgifter
- Att tydliggöra kommunens ansvar för att tillgodose behovet av bostäder
- Att skapa en kostnadseffektiv samordnad förvaltning för alla stödfunktioner

- Att ingen förvaltning skall leverera tjänster både till medborgare och den egna organisationen

Motionären framhåller vidare att

- Det är länge sedan det gjordes en översyn av hela nämndsorganisationen och tjänstemannaorganisationen
- Organisationen skall vara mer ändamålsenlig för tillväxtfrågorna
- Organisationen skall vara mer kostnadseffektiv – minska administration, budget i balans
- Organisationen skall ta bättre vara på sina lokaler – minska underhållsskulden

Som svar på ovanstående kan anföras följande:

- Från och med 2019-01-01 hanteras tillväxt och samhällsplaneringsfrågorna i en gemensam förvaltning, där både tillväxt och tillsyn står i fokus. Detta har skett genom en relativt omfattande omorganisation i den kommunala förvaltningen. Den nya Samhällsplaneringsförvaltningen svarar idag mot två nämnder: Bygg- och miljönämnden samt kommunstyrelsen.
- Det pågår i skrivande stund en lokalförsörjningsutredning, där motionärens önskemål om underhålls- och innehavsplan kommer att tas tillvara.
- Den politiska majoriteten i kommunstyrelsen har för avsikt att ge kommundirektören ett uppdrag, att genomföra en utredning gällande en mer ändamålsenlig kommunal organisation under mandatperioden. Målsättningen är att hantera de effektiviseringskrav som kommunfullmäktige ställt på verksamheten genom att bland annat återställa 2% överskottsmålet i de kommunala räkenskaperna.
- Förslaget om en översyn av den politiska organisationen, föreslår vi att det överlämnas till kommunfullmäktiges presidium. Förslagsvis bör denna fråga hanteras inför nästa mandatperiod i nära samverkan med partiernas gruppledare.

Föreslås att kommunfullmäktige anser att motionen härmed är besvarad.

Margareta Widén-Berggren (S) Jacob Spangenberg (C)